
411

Beschikking van de Minister van Justitie van 6 juli 1981, houdende plaatsing in het Staatsblad van de tekst van de Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 4 juni 1981, Stb. 409

De Minister van Justitie,

Gelet op Artikel V van de wet van 4 juni 1981, Stb. 409

Besluit:

de tekst van de Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 4 juni 1981, Stb. 409 in het Staatsblad te plaatsen als bijlage van deze beschikking.

's-Gravenhage, 6 juli 1981

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Uitgegeven de *veertiende* juli 1981

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Tekst van de Wet inzake de luchtverontreiniging

HOOFDSTUK I

Begripsbepalingen

Artikel 1. 1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt verstaan onder:

luchtverontreiniging: de aanwezigheid in de buitenlucht van verontreinigende stoffen;

verontreinigende stoffen: vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, niet zijnde splijtstoffen, ertsen of radio-actieve stoffen in de zin van de Kernenergie-wet (Stb. 1963, 82), die in de lucht, op zichzelf dan wel te zamen of in verbinding met andere stoffen, hetzij nadeel voor de gezondheid van de mens of hinder voor de mens kunnen opleveren, hetzij schade kunnen toebrengen aan dieren, planten of goederen;

brandstof: een stof – met inbegrip van alle daaraan toegevoegde stoffen – dienende voor verbranding met het doel de daarbij ontstane energie te benutten, bij welke verbranding verontreinigende stoffen in de buitenlucht kunnen geraken;

toestel: een toestel of met een toestel uitgerust vervoermiddel van waaruit verontreinigende stoffen in de buitenlucht kunnen geraken, een en ander – voor zover dat bij algemene maatregel van bestuur is bepaald – met inbegrip van de daaraan verbonden uitlaatleidingen;

vervoermiddel: een vaartuig, rij- of voertuig of luchtvaartuig;

verontreinigende handeling: gedraging waardoor één of meer verontreinigende stoffen in de buitenlucht kunnen geraken, die niet voortvloeit uit het normale gebruik van een toestel of brandstof en niet wordt verricht in een inrichting ten aanzien waarvan artikel 20 van deze wet of artikel 2 van de Hinderwet (Stb. 1952, 274) van toepassing is;

Onze Minister: Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne;

de Raad: de Centrale raad voor de milieuhygiëne;

de inspecteur: de ter plaatse bevoegde inspecteur van het Staatstoezicht op de volksgezondheid, die door Onze Minister is aangewezen;

het districtshoofd: het ter plaatse bevoegde districtshoofd van de Arbeidsinspectie of, voor zover deze wet betrekking heeft op bij mijnen behorende werken en inrichtingen waarop de Hinderwet niet van toepassing is, de Inspecteur-Generaal der Mijnen.

2. De in deze wet aan de districtshoofden van de Arbeidsinspectie toegekende bevoegdheden worden uitgeoefend met het oog op de veiligheid en de gezondheid van de werknemers.

HOOFDSTUK III

Toestellen, brandstoffen en verontreinigende handelingen

Artikel 13. 1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging regelen worden gesteld met betrekking tot toestellen, brandstoffen en verontreinigende handelingen.

2. Hiertoe kunnen behoren regelen, inhoudende:

a. een verbod een toestel of brandstof, behorende tot een bij de maatregel aangewezen categorie, te gebruiken, te vervaardigen, in te voeren, ten verkoop in voorraad te hebben, ten verkoop aan te bieden, te verkopen, af te leveren of te vervoeren, voor zover naar Ons oordeel het nut van het aanwenden daarvan niet opweegt tegen de nadelen uit het oogpunt van luchtverontreiniging;

b. een verbod zulks te doen zonder vergunning, verleend door een bij die maatregel aangewezen orgaan;

- c. een verbod zulks te doen indien het toestel of de brandstof niet voldoet aan de bij de maatregel gestelde eisen;
- d. een verbod zulks te doen indien het toestel niet behoort tot een type dat bij een keuring, verricht aan de hand van de bij of krachtens de maatregel daartoe vastgestelde voorschriften, is goedgekeurd;
- e. een verbod een toestel, behorende tot een bij de maatregel aangewezen categorie, te gebruiken indien niet het bewijs kan worden overgelegd dat het binnen een bij de maatregel bepaalde voorafgaande termijn bij een keuring, verricht aan de hand van de bij of krachtens de maatregel daartoe vastgestelde voorschriften, is goedgekeurd;
- f. een verbod een toestel dan wel een woning of ander gebouw te voorzien of te doen voorzien van een voor aanwending daarin bestemde brandstof, behorende tot een bij de maatregel aangewezen categorie;
- g. een verbod een toestel of brandstof, behorende tot een bij de maatregel aangewezen categorie, te gebruiken op de bij de maatregel aangegeven plaatsen, op de bij de maatregel aangegeven wijze of onder de bij de maatregel aangegeven omstandigheden;
- h. een verplichting voor de gebruiker van een toestel, behorende tot een bij de maatregel aangewezen categorie, de uitworp van verontreinigende stoffen uit dat toestel te meten op de bij of krachtens de maatregel aangegeven wijze;
- i. een verplichting van het gebruik van een toestel of brandstof in de bij de maatregel bepaalde gevallen en op de bij de maatregel bepaalde wijze aangifte te doen.

Artikel 14. Een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 13 kan tevens de verplichting inhouden te voldoen aan door overheidsorganen die bij de maatregel zijn aangewezen, omtrent onderwerpen die in de maatregel zijn geregeld, aan de betrokkene gestelde nadere eisen. Bij het stellen van zodanige eis wordt tevens het tijdstip bepaald waarop ten aanzien van die eis de verplichting ingaat.

Artikel 15. In een algemene maatregel van bestuur waarbij regelen van de in artikel 13, tweede lid, onder a, b, c of d, bedoelde strekking met betrekking tot toestellen werden gesteld, wordt tevens een termijn bepaald, eerst bij het verstrijken waarvan die regelen ten aanzien van toestellen die bij het in werking treden van de maatregel reeds vervaardigd en hier te lande aanwezig zijn, van toepassing worden.

Artikel 16. 1. Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 13, tweede lid, onder b, worden tevens bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen gesteld betreffende de wijze waarop de aanvraag om een vergunning dient te geschieden, en de gegevens die van de aanvrager kunnen worden verlangd.

2. Hoofdstuk 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is van toepassing met betrekking tot de totstandkoming van de beschikking op de aanvraag om een vergunning. Bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid kunnen categorieën van gevallen worden aangewezen, waarin dat hoofdstuk buiten toepassing blijft.

3. Het besluit, houdende de beslissing op een aanvraag om vergunning met betrekking waartoe hoofdstuk 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne buiten toepassing blijft, wordt de aanvrager bij aangetekende brief toegezonden. In geval van weigering is de beslissing met redenen omkleed.

4. Aan een vergunning kunnen voorschriften worden verbonden. De voorschriften kunnen, voor zover bij de maatregel niet anders is bepaald, de verplichting inhouden te voldoen aan door overheidsorganen die bij het voorschrift zijn aangewezen, gestelde nadere eisen. Bij het stellen van zodanige eis wordt tevens het tijdstip bepaald, waarop ten aanzien van die eis de verplichting ingaat.

5. Voor zover zulks bij algemene maatregel van bestuur is bepaald, kan de vergunning worden gewijzigd en ingetrokken. Met betrekking tot zodanige wijziging of intrekking is hoofdstuk 4 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne van toepassing. Bij de maatregel kunnen categorieën van gevallen worden aangewezen, waarin dat hoofdstuk buiten toepassing blijft.

Artikel 17. Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 13, tweede lid, onder d of e, wijzen Onze Minister en Onze Ministers wie het mede aangaat, te zamen de instanties aan, die de in die bepaling bedoelde keuringen verrichten. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld ten aanzien van de wijze waarop die keuringen plaatshebben.

Artikel 18. 1. Bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 13 kunnen ter zake van de toepasselijkheid van daarbij gestelde regelen beperkingen worden gesteld.

2. Zodanige beperking kan onder meer inhouden:

- dat de regel slechts geldt in de bij de maatregel aangewezen gebieden;
- dat de regel niet geldt met betrekking tot de inrichtingen – dan wel met betrekking tot bij de maatregel aangegeven groepen van inrichtingen –, behorende tot een krachtens artikel 19, eerste of tweede lid, aangewezen categorie.

HOOFDSTUK IV

Inrichtingen

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 19. 1. Bij algemene maatregel van bestuur worden categorieën van inrichtingen aangewezen, die in belangrijke mate luchtverontreiniging kunnen veroorzaken.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorts in een gebied waar aanzienlijke luchtverontreiniging optreedt, categorieën van inrichtingen worden aangewezen, die luchtverontreiniging kunnen veroorzaken.

3. Toepassing van het eerste of het tweede lid is niet mogelijk met betrekking tot categorieën van inrichtingen ten aanzien waarvan naar Ons oordeel het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging voldoende kan worden beschermd door toepassing van hoofdstuk III van deze wet en de Hinderwet of de krachtens artikel 9 van de Mijnewet 1903 (Stb. 1904, 73) vastgestelde voorschriften.

Artikel 20. 1. Het is verboden een inrichting behorende tot een krachtens artikel 19, eerste of tweede lid, aangewezen categorie,

- op te richten of in werking te hebben, dan wel
- te wijzigen of uit te breiden, dan wel een in de inrichting gebezigde werkwijze te veranderen, zonder vergunning, verleend door gedeputeerde staten van de provincie waar de inrichting geheel of in hoofdzaak is of zal zijn gelegen.

2. Een vergunning geldt zowel voor hem aan wie zij is verleend, als voor diens rechtverkrijgenden.

3. Onder «inrichting» wordt verder in dit hoofdstuk verstaan een inrichting, behorende tot een krachtens artikel 19, eerste of tweede lid, aangewezen categorie.

Artikel 21. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld betreffende de wijze waarop de aanvraag om een vergunning dient te geschieden, en de gegevens die van de aanvrager kunnen worden verlangd.

Artikel 22. 1. Indien vergunning is aangevraagd voor een wijziging of uitbreiding van een inrichting met betrekking tot welke reeds een of meer vergunningen zijn verleend, dan wel voor een verandering van een in zodanige inrichting gebezigde werkwijze, kunnen gedeputeerde staten bepalen dat daartoe een vergunning is vereist, mede strekkende tot vervanging van de eerder verleende vergunningen.

2. In geval zij toepassing hebben gegeven aan het eerste lid, verklaren gedeputeerde staten de aanvrager niet-ontvankelijk, indien de aanvraag, ingediend met het oog op de bedoelde verandering, geen betrekking heeft op een vergunning van de aan het slot van dat lid bedoelde strekking.

3. Een met toepassing van dit artikel verleende vergunning kan de rechten die de vergunninghouder ten aanzien van het in werking hebben van de inrichting aan de eerder verleende vergunningen ontleende, niet anders beperken dan zoals bij wege van toepassing van het in afdeling 2 van dit hoofdstuk bepaalde mogelijk is.

4. Een krachtens het eerste lid genomen besluit wordt aan de betrokkene bij aangetekende brief toegezonden.

Artikel 24. Hoofdstuk 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is van toepassing met betrekking tot de totstandkoming van de beschikking op de aanvraag om een vergunning.

Artikel 25. 1. Gedeputeerde staten stellen burgemeester en wethouders van de gemeente waar de inrichting geheel of in hoofdzaak is of zal zijn gelegen, de inspecteur en het districtshoofd in de gelegenheid hen van advies te dienen omtrent de aanvraag en omtrent het ontwerp van de beschikking daarop.

2. Burgemeester en wethouders, bedoeld in het eerste lid, de inspecteur en het districtshoofd zijn bevoegd gedeputeerde staten te allen tijde uit eigen beweging van advies te dienen.

3. Bij algemene maatregel van bestuur worden overheidsorganen aangewezen, die – anders dan als adviseurs – overeenkomstig de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne eveneens bij de totstandkoming van de beschikking op de aanvraag worden betrokken.

Artikel 26. Gedeputeerde staten houden bij hun beslissing op de aanvraag rekening met de in de toekomst met betrekking tot de luchtverontreiniging te verwachten ontwikkelingen in het gebied waar de inrichting is of zal zijn gelegen, en in het bijzonder met de luchtverontreiniging welke veroorzaakt zal kunnen worden:

a. door redelijkerwijs binnen afzienbare tijd te verwachten wijzigingen of uitbreidingen van de inrichting of veranderingen van in de inrichting gebezigde werkwijzen;

b. door nevenindustrieën welke naar redelijke verwachting binnen afzienbare tijd in de nabijheid van de inrichting zullen worden gevestigd.

Artikel 27. 1. Een vergunning kan slechts in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging worden geweigerd.

2. In een vergunning kan worden bepaald dat zij vervalt, wanneer datgene waarop zij betrekking heeft, niet binnen een in de vergunning bepaalde termijn, te rekenen van het tijdstip waarop zij onherroepelijk wordt, in werking is gebracht.

Artikel 28. 1. Aan een vergunning worden de in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging nodige voorschriften verbonden. Hiertoe kunnen behoren voorschriften:

a. houdende de verplichting bij het voorschrift aangegeven middelen tot voorkoming of beperking van luchtverontreiniging toe te passen;

b. welke een grens stellen, boven welke de uitworp van verontreinigende stoffen uit de inrichting dan wel de concentratie van door de inrichting uitgeworpen verontreinigende stoffen in de omgeving niet mag uitgaan;

c. houdende de verplichting tot bepaling van de uitworp van verontreinigende stoffen, alsmede tot bepaling van de concentratie van verontreinigende stoffen in de omgeving;

d. houdende de verplichting de uitkomsten van de onder c bedoelde verrichtingen ter beschikking te stellen van bij het voorschrift aangewezen overheidsorganen.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regelen worden gesteld omtrent de wijze waarop aan de in het eerste lid, onder c en d, bedoelde verplichtingen moet worden voldaan, alsmede omtrent de vergoeding van uit het voldoen aan deze verplichtingen voor de vergunninghouder voortvloeiende kosten, welke redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoren te blijven.

3. Aan een vergunning verbonden voorschriften kunnen de verplichting inhouden te voldoen aan door overheidsorganen die bij het voorschrift zijn aangewezen, gestelde nadere eisen. Bij het stellen van zodanige eis wordt tevens het tijdstip bepaald, waarop ten aanzien van die eis de verplichting ingaat.

Artikel 29. Aan een vergunning kan voorts een voorschrift worden verbonden, inhoudende dat de vergunninghouder verplicht is aan alle in zijn inrichting werkzame personen een schriftelijke instructie te verstrekken, erop gericht gedragingen hunnerzijds, die tot gevolg zouden hebben dat de inrichting opgericht of in werking is niet overeenkomstig de verleende vergunning of dat een aan de vergunning verbonden voorschrift wordt overtreden, uit te sluiten.

Afdeling 2

Het wijzigen, intrekken en vervallen van de vergunning

Artikel 33. 1. Gedeputeerde staten kunnen de voorschriften, verbonden aan een vergunning, in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging wijzigen, aanvullen of intrekken.

2. Hoofdstuk 4 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is van toepassing met betrekking tot de totstandkoming van een beschikking als bedoeld in het eerste lid.

3. Een krachtens het eerste lid genomen besluit bepaalt tevens het tijdstip waarop de wijziging, aanvulling of intrekking ingaat.

Artikel 34. 1. Gedeputeerde staten kunnen een door hen verleende vergunning geheel of gedeeltelijk intrekken:

a. indien de inrichting opgericht of in werking is niet overeenkomstig die vergunning of indien een aan de vergunning verbonden voorschrift niet wordt nageleefd;

b. indien de inrichting ontoelaatbare luchtverontreiniging veroorzaakt en wijziging of aanvulling van de aan de vergunning verbonden voorschriften geen oplossing biedt;

c. indien de inrichting of een deel daarvan gedurende drie jaar ononderbroken buiten werking is geweest.

2. Gedeputeerde staten gaan tot een intrekking krachtens het eerste lid, onder a, niet over zonder aan de vergunninghouder de gelegenheid te hebben geboden binnen een daartoe te bepalen termijn alsnog de inrichting in overeenstemming met de verleende vergunning te brengen, onderscheidenlijk tot naleving van de aan de vergunning verbonden voorschriften over te gaan.

3. Hoofdstuk 4 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is van toepassing met betrekking tot de totstandkoming van een beschikking als bedoeld in het eerste lid, onder b.

4. Gedeputeerde staten gaan tot een intrekking krachtens het eerste lid, onder c, niet over zonder aan de vergunninghouder de gelegenheid te hebben geboden binnen een daartoe te bepalen termijn van ten minste twee weken schriftelijk of mondeling bezwaren tegen de intrekking aan hen kenbaar te maken.

Artikel 35. Burgemeester en wethouders van de gemeente waar de inrichting geheel of in hoofdzaak is gelegen, de krachtens artikel 25, derde lid, aangewezen overheidsorganen, de inspecteur en het districtshoofd, alsmede alle belanghebbenden kunnen gedeputeerde staten verzoeken aan artikel 33, eerste lid, of 34, eerste lid, onder a of b, toepassing te geven.

Artikel 36. 1. Gedeputeerde staten geven aan artikel 33, eerste lid, of 34, eerste lid, onder a of b, geen toepassing en beslissen niet op een verzoek als bedoeld in artikel 35 zonder aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de inrichting geheel of in hoofdzaak is gelegen, de inspecteur en het districtshoofd de gelegenheid te hebben geboden hen ter zake van advies te dienen.

2. Indien een dier organen een verzoek als bedoeld in artikel 35 heeft gedaan, geldt te zijnen aanzien het eerste lid niet.

3. Met betrekking tot de totstandkoming van beschikkingen krachtens artikel 33, eerste lid, is artikel 25, derde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 37. 1. Een krachtens artikel 33, eerste lid, of 34, eerste lid, genomen besluit is met redenen omkleed. Voor zover in de toezending niet door hoofdstuk 4 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is voorzien, wordt het besluit gelijktijdig toegezonden:

- a. aan de vergunninghouder bij aangetekende brief;
- b. aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de inrichting geheel of in hoofdzaak is gelegen;
- c. aan de inspecteur en het districtshoofd.

2. Een besluit, houdende de beslissing op een verzoek als bedoeld in artikel 35, wordt aan de verzoeker bij aangetekende brief toegezonden. In geval van weigering is de beslissing met redenen omkleed. Tegelijkertijd wordt het besluit toegezonden aan diegenen der in het eerste lid, onder a en b, genoemde organen, die het verzoek niet hebben gedaan.

Artikel 38. 1. Wanneer de inrichting geheel of gedeeltelijk is teniet gegaan, vervalt de vergunning voor de gehele inrichting, onderscheidenlijk voor het teniet gegane gedeelte.

2. De vergunning vervalt eveneens:
  - a. wanneer de houder daarvan schriftelijk heeft verklaard van de vergunning geen gebruik te willen maken;
  - b. wanneer de verlening van een andere vergunning, strekkende tot haar vervanging, onherroepelijk is geworden.

Afdeling 3

Sluiting van de inrichting

Artikel 39 1. Indien ten aanzien van een inrichting is gehandeld in strijd met het in artikel 20 gestelde verbod, kunnen gedeputeerde staten de betrokkene bevelen de inrichting of een deel daarvan te sluiten of een daarin gebezigd toestel buiten werking te stellen.

2. De artikelen 35, 36 en 37 zijn van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 4

Overige bepalingen

Artikel 40. 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald:

- a. dat ten aanzien van de bij de maatregel aangewezen categorieën van wijzigingen en uitbreidingen van inrichtingen en van veranderingen van inrichtingen gebezigde werkwijzen het in artikel 20, eerste lid, onder b, gestelde verbod niet geldt;

b. dat degene die een inrichting drijft, in daartoe bij de maatregel aangewezen categorieën van gevallen verplicht is van zodanige wijziging of uitbreiding of verandering van werkwijze binnen een bij de maatregel bepaalde termijn opgave te doen aan gedeputeerde staten, alsmede aan de inspecteur en het districtshoofd.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen categorieën van wijzigingen en uitbreidingen en veranderingen van werkwijzen worden aangewezen, met betrekking tot welke in een krachtens artikel 20, eerste lid, onder a, verleende vergunning kan worden bepaald dat te hunnen aanzien voor de betrokken inrichting het in dat lid, onder b, gestelde verbod niet geldt. Aan een vergunning waarin zodanige voorziening is opgenomen, kan tevens een voorschrift worden verbonden, inhoudende de verplichting in daartoe bij het voorschrift aangewezen categorieën van gevallen van een wijziging of uitbreiding of verandering van werkwijze, waarop die voorziening betrekking heeft, binnen een in de vergunning bepaalde termijn opgave te doen aan gedeputeerde staten, alsmede aan de inspecteur en het districtshoofd.

Artikel 41. 1. Onze Minister en Onze Ministers wie het mede aangaat, kunnen te zamen in gevallen waarin zulks naar hun oordeel in het algemeen belang geboden is, aan gedeputeerde staten ter zake van het nemen van een besluit krachtens dit hoofdstuk een bindende aanwijzing geven.

2. Indien een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid overwogen wordt, geven Onze Minister en Onze Ministers wie het mede aangaat, van een zodanig voornemen vooraf kennis aan de Staten-Generaal. Een dergelijke kennisgeving wordt omkleed met de redenen die tot het voornemen hebben geleid.

3. Bij het besluit van gedeputeerde staten, ter zake waarvan een aanwijzing krachtens het eerste lid is gegeven, wordt een afschrift van die aanwijzing gevoegd.

4. Gedeputeerde staten gaan tot wijziging van een onderdeel van een door hen verleende vergunning, waarop een krachtens het eerste lid gegeven aanwijzing betrekking heeft, niet over zonder dat Onze betrokken Ministers hebben te kennen gegeven daartegen geen bezwaren te hebben.

HOOFDSTUK V

Voorzieningen in het geval van bijzondere omstandigheden

Artikel 42. 1. Indien ten gevolge van een ongewoon voorval dat zich in een inrichting heeft voorgedaan, de lucht zodanig is of dreigt te worden verontreinigd dat aanmerkelijk gevaar voor de gezondheid, onduidelbare hinder of ernstige schade te duchten is, dienen onverwijld de daarvoor in aanmerking komende maatregelen te worden genomen om aan de toestand een einde te maken.

2. Van het voorgevallene, alsmede van de genomen maatregelen dient terstond aangifte te worden gedaan bij de burgemeester van de gemeente waar de inrichting geheel of in hoofdzaak is gelegen.

3. De burgemeester doet omtrent de stand van zaken onverwijld mededeling aan Onze commissaris in de provincie, alsmede aan de inspecteur en het districtshoofd.

4. De in het eerste en het tweede lid bedoelde verplichtingen rusten op degene die de inrichting drijft, alsmede op het toezichthoudende personeel.

Artikel 43. 1. Onze commissaris in de provincie waar een inrichting geheel of in hoofdzaak is gelegen, een toestel zich bevindt of een verontreinigende handeling wordt verricht, kan, indien naar zijn oordeel door die inrichting, door een deel van die inrichting, door dat toestel of door die verontreinigende handeling de lucht zodanig is of dreigt te worden verontreinigd dat aanmerkelijk gevaar voor de gezondheid, onduidelbare hinder of ernstige

schade te duchten is, en het treffen van een andere voorziening niet kan worden afgewacht, de betrokkene bevelen de inrichting of het desbetreffende deel van de inrichting te sluiten, het toestel buiten werking te stellen, onderscheidenlijk de handeling te staken.

2. Bij het geven van een zodanig bevel wordt het tijdstip bepaald, waarop ten aanzien van dat bevel de verplichting ingaat.

3. Onze commissaris in de provincie geeft aan het eerste lid geen toepassing zonder aan de betrokkene de gelegenheid te hebben geboden binnen een daartoe te stellen termijn de oorzaak van de verontreiniging weg te nemen, tenzij naar zijn oordeel de geboden spoed zich daartegen verzet.

Artikel 44. De burgemeester van een gemeente waar zich de luchtverontreiniging voordoet, de inspecteur en, zo het een inrichting betreft, het districtshoofd kunnen Onze commissaris in de provincie verzoeken aan artikel 43, eerste lid, toepassing te geven.

Artikel 45. 1. Onze commissaris in de provincie geeft – tenzij naar zijn oordeel de geboden spoed zich daartegen verzet – aan artikel 43, eerste lid, geen toepassing en beslist niet op een verzoek als bedoeld in artikel 44 zonder aan de burgemeester van de gemeente waar de inrichting geheel of gedeeltelijk is gelegen of het toestel zich bevindt, dan wel de verontreinigende handeling wordt verricht, de inspecteur en, zo het een inrichting betreft, het districtshoofd de gelegenheid te hebben geboden hem ter zake van advies te dienen.

2. Indien een der in het eerste lid genoemde organen een verzoek als bedoeld in artikel 44 heeft gedaan, geldt te zijnen aanzien het eerste lid niet.

Artikel 46. 1. De inhoud van een krachtens artikel 43, eerste lid, genomen besluit wordt onverwijld aan de betrokkene, alsmede aan de in artikel 45, eerste lid, bedoelde burgemeester medegedeeld. Het besluit is met redenen omkleed en wordt aan de betrokkene bij aangetekende brief en tegelijkertijd aan de burgemeester, de inspecteur en, zo het een inrichting betreft, het districtshoofd toegezonden.

2. Het besluit, houdende de beslissing op een verzoek als bedoeld in artikel 44, wordt aan de verzoeker bij aangetekende brief toegezonden. In geval van weigering is de beslissing met redenen omkleed. Tegelijkertijd wordt het besluit toegezonden aan diegenen der in artikel 44 genoemde organen, die het verzoek niet hebben gedaan.

Artikel 47. 1. Een krachtens artikel 43, eerste lid, genomen besluit vervalt twee weken na het tijdstip waarop het in werking is getreden.

2. Onze commissaris in de provincie kan de in het eerste lid bedoelde termijn bekorten of telkens met ten hoogste een week verlengen.

3. Met betrekking tot een besluit krachtens het tweede lid is artikel 46, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 48. 1. In geval van bijzondere omstandigheden van tijdelijke aard, die naar zijn oordeel zodanige voorziening in het belang van de openbare gezondheid dringend noodzakelijk maken, kan Onze commissaris in de provincie algemene voorschriften geven met betrekking tot inrichtingen, toestellen, brandstoffen en verontreinigende handelingen.

2. Hiertoe kunnen behoren:

a. een geheel of gedeeltelijk verbod een inrichting, deel van een inrichting of toestel, behorende tot een bij het besluit aangewezen categorie, in werking te hebben;

b. een geheel of gedeeltelijk verbod een brandstof, behorende tot een bij het besluit aangewezen categorie, te gebruiken.

3. Wanneer bijzondere omstandigheden als bedoeld in het eerste lid, op korte termijn zijn te verwachten en voorts wanneer deze zijn aangebroken, laat Onze commissaris hiervan mededeling doen door middel van radio en televisie of op een andere door gedeputeerde staten te bepalen wijze. Zonodig laat hij deze mededeling vergezeld gaan van aanbevelingen voor door veroorzakers van luchtverontreiniging of door de bevolking te nemen maatregelen.

Artikel 49. De burgemeester van elk der betrokken gemeenten en de inspecteur kunnen Onze commissaris in de provincie verzoeken toepassing te geven aan artikel 48, eerste en derde lid.

Artikel 50. 1. Onze commissaris in de provincie geeft aan artikel 48, eerste of derde lid, geen toepassing zonder aan de inspecteur de gelegenheid te hebben geboden hem ter zake van advies te dienen, tenzij naar zijn oordeel de geboden spoed zich daartegen verzet.

2. Het eerste lid geldt niet indien de inspecteur een verzoek als bedoeld in artikel 49 heeft gedaan.

Artikel 51. 1. Een krachtens artikel 48, eerste lid, vastgesteld besluit vervalt, behoudens eerdere intrekking, 48 uur na zijn in werking treden. Deze termijn kan door gedeputeerde staten telkens voor ten hoogste 48 uur worden verlengd.

2. Zodra de omstandigheden op grond waarvan toepassing is gegeven aan artikel 48, eerste lid, tussentijds hebben opgehouden te bestaan, trekt Onze commissaris in de provincie de krachtens dat lid gegeven voorschriften in.

3. Ten aanzien van de verlenging en de intrekking, bedoeld in de voorgaande leden, zijn de artikelen 49 en 50 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 52. Een krachtens artikel 48, eerste lid, of 51, eerste of tweede lid, vastgesteld besluit wordt terstond door middel van radio en televisie bekend gemaakt en kan onmiddellijk daarna in werking treden. Het wordt vervolgens zo spoedig mogelijk in de Staatscourant en zo nodig in een of meer dag- of nieuwsbladen bekend gemaakt onder vermelding van het tijdstip der eerstbedoelde bekendmaking.

Artikel 53. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent de uitoefening van de in de artikelen 48 t/m 52 vervatte bevoegdheden nadere regelen worden gesteld.

Artikel 54. 1. Onze Minister en Onze Ministers wie het mede aangaat, kunnen te zamen, de Raad en de Gezondheidsraad gehoord, voor het gehele land of voor een in hun besluit aangewezen gebied, ten aanzien van de concentratie van in hun besluit aangewezen verontreinigende stoffen op leefniveau grenswaarden vaststellen, waarvan overschrijding of dreigende overschrijding voor de toepassing van deze wet wordt aangemerkt als ernstige luchtverontreiniging.

2. De betrokken overheidsorganen houden rekening met de vastgestelde grenswaarden.

3. Een krachtens het eerste lid vastgesteld besluit wordt in de Staatscourant bekend gemaakt.

Artikel 55. 1. Onze Minister en Onze Ministers wie het mede aangaat, kunnen te zamen, de Raad gehoord, gebieden waar geregeld ernstige luchtverontreiniging optreedt, aanwijzen als saneringsgebied, waarvoor ter vermindering van de concentratie van in hun besluit aangewezen verontreinigende stoffen maatregelen dienen te worden genomen.

2. Bij het beoordelen van de wenselijkheid aan het eerste lid toepassing te geven houden Onze betrokken Ministers rekening met de bestemming van het gebied.

3. Een krachtens het eerste lid vastgesteld besluit wordt in de Staatscourant bekend gemaakt.

Artikel 56. Gedeputeerde staten van een provincie en burgemeester en wethouders van een gemeente, waar geregeld ernstige luchtverontreiniging optreedt, kunnen Onze Minister verzoeken aan artikel 55, eerste lid, toepassing te geven.

Artikel 57. 1. Ingeval ten aanzien van een gebied toepassing is gegeven aan artikel 55, eerste lid, stelt Onze Minister zo spoedig mogelijk, in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, een door hem daartoe in te stellen bijzondere commissie gehoord, een programma van maatregelen als in dat lid bedoeld voor dat gebied vast.

2. De betrokken overheidsorganen houden rekening met het programma.

3. Onze Minister stelt de in het eerste lid bedoelde commissie samen in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat. In de commissie hebben in elk geval zitting:

a. de inspecteur;

b. vertegenwoordigers van de besturen der betrokken provincies en gemeenten;

c. indien de luchtverontreiniging in het aangewezen gebied wordt veroorzaakt of mede veroorzaakt door inrichtingen: het districtshoofd, alsmede vertegenwoordigers van degenen die de betrokken inrichtingen drijven;

d. indien er privaatrechtelijke organisaties zijn, die mede of uitsluitend met het oog op het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging in het aangewezen gebied in het leven zijn geroepen: ten minste één vertegenwoordiger van die organisaties.

4. Het besluit, houdende vaststelling van het programma, wordt in de Staatscourant bekend gemaakt. Afwijkingen van een door de in het eerste lid bedoelde commissie eenstemmig uitgebracht advies zijn in het besluit met redenen omkleed.

Artikel 58. Een krachtens artikel 55, eerste lid, vastgesteld besluit wordt, zodra naar hun oordeel in het betrokken gebied de luchtverontreiniging voldoende is verminderd, door Onze Minister en Onze Ministers wie het mede aangaat, te zamen, de Raad en de commissie, bedoeld in artikel 57, eerste lid, gehoord, ingetrokken. Het besluit tot intrekking wordt in de Staatscourant bekend gemaakt.

HOOFDSTUK VI

Het bepalen van luchtverontreiniging

Artikel 59. 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald:

a. dat bij het van overheidswege verrichten van metingen ter bepaling van de luchtverontreiniging de bij de maatregel gestelde regelen moeten worden in acht genomen;

b. dat de bij de maatregel aangewezen besturen van provincies, gemeenten, rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Stb. 1950, K 120) of andere openbare lichamen gehouden zijn in hun gezagsgebied met inachtneming van de bij de maatregel gestelde regelen metingen als bedoeld onder a te verrichten of mede te werken aan zodanige metingen die van Rijkswege worden verricht.

2. Regelen als bedoeld in het eerste lid, onder a en b, kunnen onder meer betrekking hebben op:

a. de dichtheid van het net van meetpunten;

b. de frequentie van de metingen;

c. de toe te passen meetmethoden;

d. het doen van weerkundige waarnemingen;

e. de verwerking en registratie van de uitkomsten van metingen;

f. de terbeschikkingstelling van uitkomsten en de verstrekking van inlichtingen daaromtrent aan bij de maatregel aangewezen overheidsorganen.

3. De uitkomsten van de van Rijkswegen verrichte metingen worden door Onze Minister, en de uitkomsten van de metingen, verricht op grond van het krachtens het eerste lid, onder b, bepaalde, worden door het bestuur van het lichaam dat die metingen heeft verricht, ter beschikking gesteld van de Raad. Onze Minister en de genoemde besturen verstrekken de Raad desgevraagd nadere inlichtingen omtrent die uitkomsten.

4. De uitkomsten van de van Rijkswegen verrichte metingen worden door Onze Minister, en de uitkomsten van de metingen, verricht op grond van het krachtens het eerste lid, onder b, bepaalde, worden door het bestuur van het lichaam dat die metingen heeft verricht, overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur gestelde regelen voor ieder bereikbaar gemaakt. Van de toepassing van de eerste volzin zijn uitgezonderd de uitkomsten van metingen, verricht in een inrichting ten behoeve waarvan krachtens artikel 20 een vergunning is verleend, voor zover het belang van de houder van die vergunning zich tegen de bekendmaking van die uitkomsten verzet.

5. Onze Minister kan omtrent het krachtens de voorgaande leden geregelde onderwerp nadere regelen stellen.

Artikel 60. 1. Wanneer door het Rijk, een provincie, een gemeente, een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen of een ander openbaar lichaam ten behoeve van het bepalen van luchtverontreiniging duurzaam of tijdelijk gebruik moet worden gemaakt van onroerende goederen, kan Onze Minister aan ieder die enig recht ten aanzien van die goederen heeft, doch met wie in voorafgaand overleg ter zake geen overeenstemming is bereikt, de verplichting opleggen bedoeld gebruik, behoudens recht op schadevergoeding, te gedogen, indien naar het oordeel van Onze Minister de belangen van de rechthebbenden redelijkerwijs onteigening niet vorderen en in hun gebruik van die goederen niet meer belemmering wordt gebracht dan redelijkerwijs nodig is.

2. Een krachtens het eerste lid opgelegde verplichting geldt zowel voor hem aan wie zij is opgelegd, als voor diens rechtverrijgenden.

3. Wanneer Onze Minister een verplichting tot gedogen oplegt, geeft hij hiervan schriftelijk kennis aan de rechthebbenden ten aanzien van het onroerend goed, voor zover dezen hem op dat tijdstip bekend kunnen zijn.

4. De verplichting tot gedogen gaat niet in dan na verloop van vier werkdagen na de datum van verzending van de kennisgeving, bedoeld in het derde lid.

Artikel 61. 1. Ieder die enig recht heeft ten aanzien van een onroerend goed ten aanzien waarvan met toepassing van artikel 60 een verplichting tot gedogen is opgelegd, kan, binnen een maand nadat de kennisgeving van het opleggen van de verplichting tot gedogen aan hem is verzonden of hij op andere wijze van het opleggen van de verplichting kennis had kunnen dragen, bij een met redenen omkleed verzoekschrift aan het Gerechtshof binnen welks rechtsgebied het onroerend goed is gelegen, vernietiging verzoeken van de beslissing waarbij die verplichting is opgelegd.

2. Deze vernietiging kan alleen worden verzocht op grond dat bij het opleggen der verplichting ten onrechte is geoordeeld:

a. hetzij dat de belangen van de rechthebbenden ten aanzien van het onroerend goed redelijkerwijs onteigening niet vorderen;

b. hetzij dat in het gebruik van dat goed, gelet op de omstandigheden, niet meer belemmering wordt gebracht dan redelijkerwijs voor de aanleg, de instandhouding of het gebruik van het werk nodig is.

3. De beschikking van het Hof wordt met redenen omkleed en in het openbaar uitgesproken. Daartegen staat generlei voorziening open.

4. Indien de beslissing van Onze Minister door het Hof wordt vernietigd, zal voor zoveel van het betrokken onroerend goed gebruik is gemaakt, alles zoveel mogelijk in de vorige staat worden teruggebracht, onverminderd het recht op schadevergoeding van de rechthebbenden ten aanzien van dat goed.

5. Indien de beslissing van Onze Minister door het Hof wordt vernietigd, omdat ten onrechte is geoordeeld dat de belangen van de rechthebbenden ten aanzien van dat onroerend goed redelijkerwijs onteigening niet verdienen, zal de verplichting te gedogen, behoudens recht op schadevergoeding, gehandhaafd blijven gedurende een door het Hof te bepalen termijn, welke zodanig zal worden gesteld dat redelijkerwijs binnen die termijn tot onteigening kan zijn overgegaan.

Artikel 62. 1. Tot het verkrijgen van schadevergoeding op grond van artikel 60 kunnen rechthebbenden binnen zes maanden na het ontstaan van de schade een met redenen omkleed verzoekschrift indienen bij Onze Minister.

2. Binnen zes maanden nadat het verzoekschrift bij het betrokken ministerie is ontvangen, doet Onze Minister een voorstel tot vergoeding van de schade of bericht hij dat er naar zijn oordeel geen termen voor schadevergoeding aanwezig zijn.

3. Is binnen de in het vorige lid bedoelde termijn geen voorstel of bericht door de rechthebbenden ontvangen of stemmen zij niet met dit voorstel of bericht in, dan kunnen zij de kantonrechter verzoeken ten aanzien van de schadevergoeding een beslissing te nemen.

4. Wanneer de schade uiteindelijk groter blijkt te zijn dan bij het vaststellen daarvan was te voorzien, kunnen rechthebbenden een verzoek om aanvullende vergoeding indienen. De voorgaande leden van dit artikel zijn daarbij van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VII

Financiële bepalingen

Artikel 63. 1. Indien degene die een inrichting drijft, ten behoeve waarvan krachtens artikel 20 vergunning is verleend, ten gevolge van

a. een besluit, houdende de beslissing op diens aanvraag om een vergunning ten behoeve van die inrichting als bedoeld in artikel 20, eerste lid, onder b, of op diens aanvraag om een nieuwe vergunning ten behoeve van die inrichting, als bedoeld in artikel 22, eerste lid,

b. een besluit krachtens artikel 33, eerste lid, of 34, eerste lid, onder b, een voor die inrichting geldende vergunning betreffende, of

c. een besluit krachtens artikel 43, eerste lid, dat met betrekking tot die inrichting geldt,

zich voor kosten ziet gesteld dan wel schade lijdt, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoren te blijven, kent het gezag dat het besluit in eerste aanleg heeft genomen, hem, voor zover op andere wijze in een redelijke vergoeding niet is of kan worden voorzien, op diens verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe.

2. Ten aanzien van degene die handelingen verricht, waarvoor krachtens artikel 13, tweede lid, onder b, vergunning is verleend, is het eerste lid van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de kosten waarvoor hij zich ziet gesteld, dan wel de schade die hij lijdt, ten gevolge van

a. een besluit krachtens artikel 16, vijfde lid, die vergunning betreffende,

b. een besluit krachtens artikel 43, eerste lid, dat met betrekking tot bedoelde handelingen geldt.

3. Ten aanzien van degene die een inrichting drijft, ten behoeve waarvan een vergunning krachtens de Hinderwet of een vergunning als bedoeld in artikel 9, derde lid, van de Mijnwet 1903 is verleend, is het eerste lid van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de kosten waarvoor hij zich ziet gesteld, dan wel de schade die hij lijdt, ten gevolge van

a. een besluit krachtens artikel 43, eerste lid, dat met betrekking tot de inrichting geldt,

b. een besluit,

1e. houdende de beslissing op diens verzoek om een vergunning tot wijziging of uitbreiding van de inrichting of tot wijziging van een in de inrichting gebezigde werkwijze, dan wel om een nieuwe, de gehele inrichting omvatende vergunning,

2e. houdende wijziging of aanvulling van een voor de inrichting geldende vergunning,

een en ander voor zover het besluit is genomen in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging.

4. Een vergoeding als bedoeld in de voorgaande leden kan door het betrokken gezag ook ambtshalve worden toegekend.

5. Een besluit inzake het toekennen van een schadevergoeding is met redenen omkleed.

Artikel 64. 1. Er is een Fonds Luchtverontreiniging, ten laste waarvan aan een ieder die ten gevolge van boven Nederlands grondgebied optredende luchtverontreiniging schade heeft geleden, welke redelijkerwijs niet te zijnen laste behoort te blijven, op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding kan worden toegekend voor zover niet uit anderen hoofde in een redelijke tegemoetkoming is of kan worden voorzien.

2. Indien een vaststelling vooraf omtrent het ontbreken van de aan het slot van het eerste lid bedoelde mogelijkheid zou leiden tot een onredelijke vertraging of tot van de belanghebbende niet te vergen kosten, kan een zodanige schadevergoeding uit het fonds worden toegekend tegen cessie aan het fonds van rechten welke de belanghebbende ter zake van de schade tegenover derden mocht kunnen doen gelden.

3. Het fonds is rechtspersoon en is gevestigd te 's-Gravenhage.

4. Onze Minister is belast met het beheer van het fonds.

5. Het fonds ontvangt jaarlijks:

a. een telkenjare door Onze Minister vast te stellen gedeelte van de opbrengst van de krachtens artikel 65 ingestelde heffingen;

b. de opbrengst van aan het fonds overeenkomstig het tweede lid geceedeerde rechten;

c. het batig saldo van de laatstelijk afgesloten rekening van het fonds;

d. andere inkomsten.

6. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent de indiening en behandeling van en de beslissing op verzoeken om een schadevergoeding.

7. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent het beheer en de administratie van het fonds alsmede de daarop uit te oefenen controle.

8. Aan de Algemene Rekenkamer wordt desverlangd inzage gegeven van de boeken en bescheiden en worden alle inlichtingen verstrekt, die zij nodig acht om een juist inzicht te krijgen in het beheer van het fonds.

9. Onze Minister doet jaarlijks verslag aan de Staten-Generaal omtrent het over het fonds gevoerde beheer.

Artikel 65. 1. Het Rijk stelt ter bestrijding van de aan uitvoering van deze wet verbonden kosten alsmede van de kosten van in het bijzonder in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging getroffen maatregelen heffingen in, waaraan kunnen worden onderworpen:

a. degenen die een toestel of brandstof, behorende tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie, gebruiken, vervaardigen, invoeren, ten verkoop in voorraad hebben, ten verkoop aanbieden, verkopen, afleveren of vervoeren;

b. de houders van op grond van hoofdstuk IV van deze wet verleende vergunningen, de houders van vergunningen krachtens de Hinderwet of als bedoeld in artikel 9, derde lid, van de Mijnwet 1903.

2. De heffingen worden geheven en ingevorderd door of vanwege Onze door Ons aan te wijzen Ministers, met dien verstande dat de betekening en tenuitvoerlegging van dwangbevelen geschieden door de Rijksbelastingdienst.

3. Behoudens bij algemene maatregel van bestuur te stellen nadere en zo nodig afwijkende regelen, zijn bij de heffing en invordering de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken, de Wet van 22 mei 1845 (Stb. 22) en de Kostenwet invordering rijksbelastingen (Stb. 1969, 83) van overeenkomstige toepassing.

4. Bij algemene maatregel van bestuur worden de maatstaven bepaald, welke voor de heffingen zullen gelden. Als grondslag voor de maatstaven geldt zoveel mogelijk de hoeveelheid of de hoedanigheid – dan wel beide – van de in de lucht gebrachte verontreinigende stoffen, en zo nodig de wijze waarop zij in de lucht zijn gebracht.

Artikel 66. 1. Het Rijk kan uit de opbrengst van de heffingen aan de provincies en aan andere openbare lichamen een bijdrage in de voor hen aan uitvoering van deze wet verbonden kosten en in de kosten van door hen in het bijzonder in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging getroffen maatregelen betalen.

2. Uit de opbrengst van de heffingen worden in elk geval de kosten betaald van de op grond van artikel 63 toegekende schadevergoedingen, voor zover de toekenning is geschied met instemming van Onze Minister of bij de beslissing op een krachtens artikel 67, 68 of 69 ingesteld beroep.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden de maatstaven voor de in het eerste lid bedoelde bijdragen vastgesteld.

HOOFDSTUK VIII

Beroep

Artikel 67. 1. Tegen een besluit, houdende de beslissing op een aanvraag om een vergunning krachtens artikel 20, daaronder niet begrepen een besluit tot niet-ontvankelijkverklaring van de aanvrager, kan beroep worden ingesteld.

2. Hoofdstuk 5, paragraaf 1, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is op een zodanig beroep van toepassing.

Artikel 68. 1. Tevens kan beroep worden ingesteld tegen een besluit als bedoeld in artikel 33, eerste lid, of 34, eerste lid, onder b.

2. Hoofdstuk 5, paragraaf 2, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is op een zodanig beroep van toepassing.

Artikel 60. 1. Voorts kan beroep worden ingesteld tegen een besluit:

a. tot niet-ontvankelijkverklaring van de aanvrager van een vergunning krachtens artikel 20;

b. ten aanzien van een vergunning genomen krachtens artikel 34, eerste lid, onder a of c;

c. houdende weigering van een verzoek als bedoeld in artikel 35 of 44;

d. houdende een bevel als bedoeld in artikel 39, eerste lid, of 43, eerste lid;

e. houdende een beslissing als bedoeld in artikel 47, tweede lid;

f. houdende een beslissing op een verzoek om schadevergoeding krachtens artikel 63.

2. Hoofdstuk 5, paragraaf 3, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is op een zodanig beroep van toepassing.

Artikel 70. Een aanwijzing, krachtens artikel 41 ter zake van het nemen van een besluit gegeven, wordt voor de toepassing van dit hoofdstuk geacht deel van dat besluit uit te maken.

Artikel 71. 1. Tegen een besluit waarbij een nadere eis als bedoeld in artikel 28, derde lid, wordt gesteld, kunnen belanghebbenden bij een met redenen omkleed beroepschrift beroep instellen bij gedeputeerde staten binnen een maand na de dag waarop het besluit is verzonden.

2. Wanneer het beroepschrift na afloop van de daarvoor gestelde termijn is ingediend, blijft niet-ontvankelijkverklaring op grond daarvan achterwege, indien de klager aantoont dat hij beroep heeft ingesteld zo spoedig als dit redelijkerwijs verlangd kon worden.

3. Tegen een krachtens het eerste lid door gedeputeerde staten genomen beslissing kan beroep worden ingesteld. Hoofdstuk 5, paragraaf 3, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is op een zodanig beroep van toepassing.

4. Een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt niet van kracht, voordat de termijn van beroep ongebruikt is verstreken, dan wel, indien daartegen bij gedeputeerde staten beroep is ingesteld, voordat de termijn die krachtens artikel 56, eerste of tweede lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne geldt ten aanzien van de door gedeputeerde staten genomen beslissing, is verstreken.

Artikel 72. 1. Tegen een besluit dat is genomen krachtens een algemene maatregel van bestuur op grond van deze wet en waarvan de bepalingen geen algemeen verbindende voorschriften zijn, kan beroep worden ingesteld.

2. Hoofdstuk 5, paragraaf 1, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is van toepassing op het beroep tegen een besluit met betrekking tot de totstandkoming waarvan hoofdstuk 3 van die wet toepassing heeft gevonden.

3. Hoofdstuk 5, paragraaf 2, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is van toepassing op het beroep tegen een besluit met betrekking tot de totstandkoming waarvan hoofdstuk 4 van die wet toepassing heeft gevonden.

4. Hoofdstuk 5, paragraaf 3, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne is van toepassing op het beroep tegen een besluit met betrekking tot de totstandkoming waarvan de hoofdstukken 3 en 4 van die wet buiten toepassing zijn gebleven.

5. Bij een algemene maatregel van bestuur op grond van deze wet, ten gevolge waarvan aan een overheidsorgaan de bevoegdheid toekomt tot het stellen van nadere eisen als bedoeld in artikel 14 of 16, vierde lid, kan worden bepaald dat – in afwijking van het tweede, derde en vierde lid van dit artikel – artikel 71 van overeenkomstige toepassing is met betrekking tot het beroep tegen een besluit waarbij een zodanige eis is gesteld.

HOOFDSTUK IX

Ambtelijke bevoegdheden

Artikel 75. 1. Onze Minister en Onze Ministers wie het mede aangaat, wijzen te zamen ambtenaren aan, belast met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde en bevolene.

2. Elk Onzer betrokken Ministers stelt voor de krachtens het eerste lid aangewezen ambtenaren die onder zijn departement ressorteren, regelen betreffende hun taakvervulling. Voor de ambtenaren, ressorterende onder een ander departement dan dat van Onze Minister, worden bedoelde regelen in overeenstemming met Onze Minister gesteld.

3. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde en bevolene binnen een provincie of gemeente zijn tevens belast de daartoe door gedeputeerde staten, onderscheidenlijk door burgemeester en wethouders aan te wijzen ambtenaren. Betreffende de taakvervulling van deze ambtenaren worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen gesteld.

4. Een krachtens het eerste of het derde lid vastgesteld besluit, houdende de aanwijzing van ambtenaren, wordt in de Staatscourant bekend gemaakt.

Artikel 76. 1. De krachtens artikel 75 aangewezen ambtenaren zijn bevoegd van ieder alle inlichtingen te verlangen, die redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig zijn.

2. Zij zijn bevoegd van ieder inzage te verlangen van alle bescheiden waarvan de inzage redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is. Zij kunnen de bescheiden waarvan zij inzage hebben verlangd, vijf dagen onder zich houden, alsmede daarvan afschrift nemen.

Artikel 77. 1. De krachtens artikel 75 aangewezen ambtenaren zijn bevoegd goederen aan opneming en onderzoek te onderwerpen en daarvan monsters te nemen, een en ander voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is.

2. De genomen monsters worden, voor zover mogelijk, aan de rechthebbende op de goederen teruggegeven.

Artikel 78. De krachtens artikel 75 aangewezen ambtenaren zijn bevoegd vervoermiddelen en hun lading te onderzoeken voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is. Zij kunnen daartoe van de bestuurder vorderen zijn vervoermiddel te doen stilhouden en het naar een door hen aangewezen plaats over te brengen.

Artikel 79. De krachtens artikel 75 aangewezen ambtenaren zijn bevoegd met hun apparatuur alle plaatsen te betreden, voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is. Zo nodig verschaffen zij zich toegang met behulp van de sterke arm.

Artikel 80. De artikelen 120 tot en met 123 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de krachtens artikel 75 aangewezen ambtenaren.

Artikel 81. De krachtens artikel 75 aangewezen ambtenaren zijn bevoegd zich door personen die daartoe door hen zijn aangewezen, te doen vergezellen, voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is.

Artikel 82. 1. Ieder is verplicht:

a. de van hem krachtens artikel 76 verlangde inlichtingen volledig en naar waarheid te verstrekken en de van hem krachtens dat artikel verlangde inzage van bescheiden te verlenen, een en ander op de wijze en binnen de termijn, door de betrokken ambtenaar te bepalen;

b. aan een krachtens artikel 78 gedane vordering gevolg te geven;

c. aan de krachtens artikel 75 aangewezen ambtenaren desgevraagd alle overige medewerking te verlenen, die deze redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak behoeven.

2. Zij die uit hoofde van hun beroep of ambt tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen zich verschonen van het verstrekken van inlichtingen en van het verlenen van inzage van bescheiden, doch uitsluitend voor zover hun geheimhoudingsplicht zich daartoe uitstrekt.

HOOFDSTUK X

Verdere bepalingen

Artikel 83. Onze Minister stelt elke vijf jaar, de Raad gehoord, een indicatief meerjarenprogramma voor de bestrijding van luchtverontreiniging boven Nederlands grondgebied vast.

Artikel 84. Voor de toepassing van de artikelen 25, 35, 36, 37, 44, 49 en 56 wordt onderscheidenlijk het gebied van een bovengemeentelijk openbaar lichaam met een gemeente, het bestuur van zodanig lichaam met burgemeester en wethouders en de voorzitter van het bestuur van zodanig lichaam met de burgemeester gelijk gesteld.

Artikel 85. Voor de toepassing van de artikelen 33, tweede lid, 35 en 88, derde lid, worden ten aanzien van personen of colleges met enig openbaar gezag bekleed, de hun als zodanig toevertrouwde belangen en ten aanzien van privaatrechtelijke organisaties de belangen met het oog waarop zij in het leven zijn geroepen, als hun belangen beschouwd.

Artikel 86. 1. Wij kunnen in het belang van de landsverdediging van de krachtens artikel 13, eerste lid, gestelde verboden en verplichtingen en van het bij artikel 20, eerste lid, gestelde verbod:

- a. bij algemene maatregel van bestuur vrijstelling verlenen;
- b. op daartoe strekkend verzoek ontheffing verlenen.

2. Aan een vrijstelling of ontheffing worden de voorschriften verbonden, die naar Ons oordeel in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging nodig zijn.

Artikel 87. Ieder aan wie ter zake van de uitvoering van deze wet enige taak is opgedragen of is opgedragen geweest, is verplicht tot geheimhouding van hetgeen uit dien hoofde te zijner kennis is gekomen, voor zover die verplichting uit de aard der zaak volgt of hem uitdrukkelijk is opgelegd.

Artikel 88. 1. De voordracht tot vaststelling, wijziging of intrekking van een algemene maatregel van bestuur krachtens deze wet wordt Ons gedaan door Onze Minister, in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, de Raad gehoord, dan wel door Onze Minister en Onze Ministers wie het mede aangaat, te zamen, de Raad gehoord.

2. De voordracht tot vaststelling, wijziging of intrekking van een besluit krachtens artikel 86, eerste lid, onder b, wordt Ons gedaan door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie.

3. Omtrent een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 13 of 19 wordt de Raad niet gehoord dan nadat dit ontwerp in de Staatscourant is bekend gemaakt en aan belanghebbenden de gelegenheid is geboden binnen een bij die bekendmaking te stellen termijn wensen en bezwaren ter kennis van Onze Minister te brengen. De binnen deze termijn ingekomen wensen en bezwaren worden door Onze Minister ter kennis van de Raad gebracht.

4. Een algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 13 of 19 treedt niet eerder in werking dan een maand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst.

Artikel 89. Indien in deze wet geregelde onderwerpen in het belang van een goede uitvoering van de wet nadere regeling behoeven, kan deze geschieden bij algemene maatregel van bestuur.

Dwang- en strafbepalingen

Artikel 90. 1. Voor zover het bestuur van een provincie, van een gemeente, van een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen of van een ander openbaar lichaam daartoe niet bevoegd is, kan Onze Minister op kosten van de overtreder doen weg nemen, beletten, verrichten of in de vorige toestand herstellen hetgeen is of wordt gehouden, gemaakt, gesteld, ondernomen, nagelaten, beschadigd of weggenomen in strijd met een bij of krachtens deze wet vastgestelde regeling of gegeven bevel dan wel met een voorschrift, verbonden aan een krachtens deze wet verleende vergunning, vrijstelling of ontheffing.

2. Behoudens in spoedeisende gevallen maakt Onze Minister van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, geen gebruik zonder de belanghebbende schriftelijk te hebben gewaarschuwd en hem de gelegenheid te hebben geboden binnen een daartoe te bepalen termijn alsnog aan zijn verplichtingen te voldoen.

3. De ingevolge het eerste lid verschuldigde kosten kunnen door Onze Minister worden ingevorderd bij dwangbevel, dat op kosten van de schuldenaar bij deurwaardersexploit wordt betekend en ten uitvoer gelegd op de wijze bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke akten voorgeschreven.

4. Binnen dertig dagen na de betekening staat verzet tegen het dwangbevel open door dagvaarding van de Staat. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging.

Artikel 91. 1. Hij die handelt in strijd met

- a. het in artikel 20 gestelde verbod,
  - b. een krachtens artikel 28 aan een vergunning verbonden voorschrift van de in het eerste lid van dat artikel, onder a of b, bedoelde strekking – waaronder niet begrepen een verplichting als bedoeld in het derde lid van dat artikel –,
  - c. een krachtens artikel 39 of 43 gegeven bevel,
- wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste tienduizend gulden.

2. Indien de dader weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat door zijn handelen nadeel ontstaat voor de gezondheid van anderen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf of hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste vijftienduizend gulden.

Artikel 92. 1. Hij die handelt in strijd met

- a. het bij of krachtens artikel 13, 14, 28, tweede lid, 40, eerste lid, onder b, 42, eerste of tweede lid, 48, eerste of tweede lid, 82 eerste lid, of 86, tweede lid, bepaalde,
  - b. een krachtens artikel 16, vierde lid, 28, 29 of 40, tweede lid, aan een vergunning verbonden voorschrift, waaronder niet begrepen een voorschrift als bedoeld in artikel 91, eerste lid, onder b.
  - c. een hem overeenkomstig artikel 29 verstrekte instructie, indien zijn handelen tot gevolg heeft dat de inrichting opgericht of in werking is niet overeenkomstig de verleende vergunning of dat een aan de vergunning verbonden voorschrift wordt overtreden,
  - d. een hem krachtens artikel 60, eerste lid, opgelegde verplichting,
  - e. het krachtens artikel 89 bepaalde, voor zover zodanig handelen daarbij uitdrukkelijk als strafbaar feit is aangeduid,
- wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijfduizend gulden.

2. Indien de dader weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat door zijn handelen nadeel ontstaat voor de gezondheid van anderen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf of hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste tienduizend gulden.

Artikel 93. De in de artikelen 91, eerste lid, en 92, eerste lid, strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen; die, bedoeld in de artikelen 91, tweede lid, en 92, tweede lid, zijn misdrijven.

Artikel 94. 1. Bij veroordeling wegens een der in de artikelen 91 en 92 strafbaar gestelde feiten kan de rechter als maatregel de verplichting opleggen:

a. tot het storten van een waarborgsom voor een bedrag van ten hoogste vijftigduizend gulden en voor een tijd van ten hoogste twee jaar,

b. tot voldoening van een geldbedrag ter ontneming van het geschatte voordeel uit het strafbare feit of uit soortgelijke strafbare feiten, waaromtrent voldoende aanwijzingen bestaan, dat zij door de veroordeelde zijn begaan.

2. In een uitspraak waarin hij de in het eerste lid, onder a, bedoelde verplichting heeft opgelegd, bepaalt de rechter tevens dat de waarborgsom bij gebreke van nakoming van de algemene voorwaarde dat de veroordeelde geen strafbaar feit als bedoeld in de artikelen 91 en 92 meer zal begaan, of van bijzonder door de rechter te stellen voorwaarden, geheel of gedeeltelijk aan de Staat vervalt. De artikelen 14b, tweede en derde lid, 14c, derde lid, 14d en 14e van het Wetboek van Strafrecht vinden overeenkomstige toepassing.

3. De tenuitvoerlegging van een maatregel als bedoeld in het eerste lid geschiedt op de wijze van een veroordeling tot geldboete, met dien verstande dat geen vervangende vrijheidsstraf wordt toegepast.

Artikel 96. Met de opsporing van de bij deze wet strafbaar gestelde feiten zijn mede belast de krachtens artikel 75 aangewezen ambtenaren, voor zover zij door Onze Minister van Justitie daartoe zijn aangewezen.

HOOFDSTUK XII

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 97. De bevoegdheid tot het maken van gemeentelijke verordeningen blijft ten aanzien van het onderwerp waarin deze wet voorziet, gehandhaafd voor zover deze verordeningen niet met deze wet in strijd zijn.

Artikel 98. 1. Aan artikel 4, tweede lid, van de Hinderwet wordt, onder vervanging van de punt aan het slot door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. indien de inrichting behoort tot een krachtens artikel 19, eerste lid, van de Wet inzake de luchtverontreiniging aangewezen categorie.

2. Artikel 38a van de Hinderwet wordt gewijzigd als volgt:

A. voor de aanhef wordt geplaatst: 1.;

B. aan het artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

2. Deze wet is evenmin van toepassing op inrichtingen, behorende tot een krachtens artikel 19 van de Wet inzake de luchtverontreiniging aangewezen categorie, voor zover deze ten gevolge van het veroorzaken van luchtverontreiniging naar buiten gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken.

3. In de Mijnewet 1903 wordt na artikel 9 een nieuw artikel opgenomen, luidende:

Artikel 10. Het krachtens artikel 9, eerste lid, onder c, bepaalde is niet van toepassing op inrichtingen, behorende tot een krachtens artikel 19 van de Wet inzake de luchtverontreiniging aangewezen categorie, voor zover deze ten gevolge van het veroorzaken van luchtverontreiniging naar buiten gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken.

4. Voor krachtens artikel 19 aangewezen inrichtingen worden vergunningen, verleend krachtens de Hinderwet of als bedoeld in artikel 9, derde lid, van de Mijnwet 1903, voor zover deze betrekking hebben op gevaar, schade of hinder ten gevolge van luchtverontreiniging, geacht te zijn verleend krachtens deze wet.

5. Voor krachtens artikel 19, eerste lid, aangewezen inrichtingen worden voor de toepassing van de Hinderwet vergunningen, verleend overeenkomstig artikel 4, eerste lid, van die wet, geacht te zijn verleend overeenkomstig het tweede lid van laatstgenoemd artikel.

Artikel 99. De Wegenverkeerswet (Stb. 1935, 554) wordt gewijzigd als volgt:

A. De eerste volzin van het tweede lid van artikel 12 wordt gelezen: Dege-
ne die belast is met het afgeven van bewijzen als bedoeld in het vorige lid,
kan de afgifte van een bewijs weigeren, dan wel een bewijs van beperkte
geldigheidsduur afgeven indien naar zijn oordeel het motorrijtuig waarvoor
de afgifte wordt gevraagd, niet voldoet aan de bij of ingevolge deze wet dan
wel de Wet inzake de luchtverontreiniging vastgestelde eisen of van zodanige
bouw of inrichting is dat daartoe aanleiding bestaat.

B. Aan het slot van het tweede lid van artikel 13 wordt in plaats van «niet
voldoet aan de bij of ingevolge deze wet vastgestelde eisen» gelezen: niet
voldoet aan de bij of ingevolge deze wet dan wel de Wet inzake de luchtver-
ontreiniging vastgestelde eisen.

Artikel 100. 1. Deze wet is niet van toepassing op luchtverontreiniging
welke kan ontstaan door het brengen van afvalstoffen, verontreinigende
stoffen of schadelijke stoffen in oppervlaktewateren, voor zover geregeld bij
of krachtens de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

2. Deze wet is niet van toepassing op luchtverontreiniging door gevaarlij-
ke stoffen, voor zover geregeld bij of krachtens de Wet gevaarlijke stoffen
(Stb. 1963, 313).

Artikel 101. De taak en de bevoegdheden welke ingevolge deze wet toe-
komen aan gedeputeerde staten of aan Onze commissaris, worden in het ge-
bied van het openbaar lichaam «Zuidelijke IJsselmeerpolders» door de land-
dros uitgeoefend.

Artikel 102. De wet van 13 juni 1963 (Stb. 319), houdende instelling van de
Raad inzake de luchtverontreiniging, wordt ingetrokken.

Artikel 103. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet inzake de luchtver-
ontreiniging.

Artikel 104. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijd-
stip, dat voor de onderscheidene artikelen of onderdelen daarvan verschil-
lend kan worden gesteld.